

SLOVENSKI NAROD.

lahja vsak dan, izvzemši pogodbenke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijske velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne poštne vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vsole frankirani. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Kje so Čehi?

Magjarski listi so z Andrassyjevo politiko zadovoljni, svetujejo naj se mu kredit 60 milijonov dovoli in glava njih „Pesti Naplo“ tako le računi: „Ker se Rusija ne bode udala ni na kongresu, kakor se dozda, zato je vojska neizbegljivo gotova.“

Slovanski poslanec dr. Monti iz Dalmacije je letos, in lani sta dr. Vošnjak in Fanderlik naglašala, da avstrijski Slovanje nismo in ne moremo biti nikdar za vojsko z Rusijo, ker to bi bil naš samomor.

Baš zdaj bi morali vsi avstrijski Slovani le iz svojega časopisja, ki je pod Damoklejevim mečem konfiskacije, temuč tu z javne svobode tribune tem magjarskim pretenzijam nasproti glasno in jasno odgovarjati z gromovitim: nikdar!

Ali žalibog, da prvi narod mej avstrijskimi Slovani, češki, se vedno pusti svoje moravske češke brate, Slovence, in Dalmatince same v nejednakem boji, pa doma v tihem praškem klubu meditira o škodljivosti dotika z ustavoverno stranko, o dobrotah pasivitete, katerih pa nihče več ne vidi.

Češki vodje motivirajo svojo pasivteto v tem za avstrijsko Slovanstvo najvažnejšem trenutku s tem, da hočejo in morajo počakati izpremembe ministerstva. Ali vprašanje je veliko, da li se ne bi ta izprememba silno hitreje dala pospešiti, ko bi Čehi v akcijo stopili in na javnej tribuni povzdignili krepek slovanski glas!

Gotovost je, da so ustavoverci uže veseli češke pasivitete, da se boje trenutka, ko bi Čehi na oder vstopili in glasno govorili, kakor zdaj ob času konfiskacij ne morejo v

pasivnosti. To samo bi moralo nagniti jih, da taktiko izpremené, ker v stvari ostanejo pri svojem starem slovanskem programu.

Še za Bosno prekasno!

Napoleon III. je nekaj rekel, da avstrijska monarhija prihaja za vsako idejo pol stoletja prekasno k izpoznanju. To „prekasno“ jo je stalo uže mnogo. Zdaj kaže, da jo utegne še več stati.

Iz Andrassyje „rudeče knjige“ je videti, da je res še pred začetkom vojske Rusija lojalno in pošteno prijateljsko ponudila Avstriji Bosno in Hercegovino, dobro vedoč, da so tam „naši interesi“, namreč trgovinski in obrtnijski.

Ali Avstrija, katerej je vnanjo politiko vladal Magjar in v prvej vrsti magjarsko narodne koristi, to je magjarsko hegemonijo pred očmi imel, nij marala zasesti Bosne s porazumom z zaveznico Rusijo, da si bi jo bila lahko, ker tam nij stalo skoro nič turške vojske. Zdaj je videti, da na vse zadoje bode vendar le morala okupacijo Bosne podvzeti.

Ali skoraj bode uže to prekasno. Turčija ima zdaj slobodne roke, in kaže se, da se bode z vojsko ustavljala. Telegrafira se namreč iz Sarajeva 13. marca: Porta je naznanila Mazhar paši (poveljniku v Bosni), da pride 50.000 mož turške vojske v Bosno. Beli-paša je dobil ob jednem ukaz, živeža za to vojsko preskrbeti. Porta je poslala vojaško komisijo v Bosno s poveljem vse trdnjave kakor brž mogoče urediti tako, da se bodo braniti dale. Govori se, da bode Osman-paša, ki se do 23. t. m. v Carigrad pričakuje, prevzel glavno poveljništvo v Bosni.

Po tem tacem bode naša monarhija, ako

se z zasedenjem še čaka, imela novo težko vojsko in nepotrebne izgube, — ali pa pride celo prekasno v Bosno. To so tudi nasledki današnje vnanje politike Andrassyjeve.

Oficijozna dunajska „Pol. Corr.“ poroča iz sosednje nam Bosne, da so turški vojaki v Kteli žopnikovo hišo in pokopališče, v Reheniji pa cerkev vandalično oplenili in razdejali, križ razbili, mašno obleko razvlekli, svetnike raztolkli in kar je bilo kaj vrednostnega odnesli. V Kteli so razbijali križe na grobéh. S pravico pravi konservativen dunajski list, da, ko bi se judovski sinagogam tako godilo, bi nemški „liberalni“ listi silili našo vojsko doli, ali ker gre za krščane, to ne smemo Avstrijci usmiljenja imeti z njimi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. marca.

V državnem zboru je bila 13. t. m. budgetna generalna debata končana. Od strani opozicije sta izvrstno govorila moravska poslanca Wurm in Weber. Iz obeh govorov hočemo več posneti, kadar nam stenografičen zapisnik doide. Na zadnje pa je še vstal naš kranjski renegat, zmirom zlobni Dežman, in pobijati poskušal pravične in resnične pritožbe dr. Vošnjaka. Ta zagrizeni politični uskok Dežman celo leto molči, le kadar je mogoče slovenstvu kaj škodovati, oglasi se gotovo. Kakor mej Turki, tako so povsod renegatje in odpadniki najhudobnejši ljudje. Tudi o tem človeku in njegovem govoru hočemo še katero reči. Celo pravičnejšim Nemcem se je Dežmanov govor gujusil, zato ga je nemški poslanec Hofer precej dementiral.

V specialnej debati se je oglašil pri naslovu „ministerstvo notranjih zadev“ naš slovanski poslanec g. Viljem Pfeifer in dokazal, kako se reforma politične uprave v Avstriji nij dobro izkazala. Justicija je sicer

Listek.

Kako kaže Preširen v svojih poezijah slovensko rodoljubje?

(Spisal A. K.)

(Dalje.)

V kakošnih razmerah so zagledale neumrjoče Shakespearejeve drame beli dan? Ali nij bil njihov mojster srečen, družinski oče, ali nij bila njegova domovina, ko je vladala tedaj Elizabeta (1558—1603), na vrhuncu moči in slave?

Kedo je navdihoval preslavnega Göttheja in Schillerja za neumrljiva dela? Ali nij bila njihova doba, doba viharja, ko je vse vrelo in se vnamalo za slavo velike, mogočne Nemčije?

Vsem tem velikanom so bile zunanje razmere prijazne, ter so jih celo podpirale za krasne umetnosti, vroče rodoljubje. Vsaj ima

duh časa nepopisljiv vpliv do srca najpriprostejega človeka, da se čuti krepkega celo krv prelitih za svoja načela, za svobodo svoje domovine.

In kakova doba je bila tvoja, neumrljivi Preširen? Srce nas boli, če jo premišljujemo natančneje, vsaj se je sramoval tedaj še lastni sin svoje skrbeče matere, ki mu je dala življenje, zaničeval je njen premilo doneči glas, s katerim je klical prvič najdražjo osobo na svetu, zatorej si pel, peti si moral, preslavni Preširen:

„Skeleče misli, da Slovenec mile
Ne ljubi matere, vanj upajoče,
Da tebe za-me vneti nij mogoče,
Z britkostjo so srce mi napolnile.“

V tacih okoliščinah je koval naš neumrljivi pesnik svoje najgorečnejše pesni. Da, pozabil je tedaj, vtopljen v revo in nesrečo svojega tužnega naroda, celo svoje osobne tuge in britkosti, ki mu jih je vsekala kriva lju-

bezen. O tem nas najbolj prepričujejo njegove besede:

„Želje, da vzbudil bi slovenšno celo,
Da bi vrnili k nam se časi sreče,
Mi moč so dale, rasti neveselo.“

V začetku Preširnovega delovanja nijso bile samo naše narodne razmere v žalostnem stanu, tudi pesniško polje je bilo tiho in skoraj popolnem zapuščeno. Prvi pevec Vodnik je počival v grobu, in z njim vred je zadremalo pesništvo. Pač so pisarili tedaj Koptar, Ravnikar, Jarnik, Abacelj, Danko, Metelko, a njihovo delovanje nij segalo v kočo priprostega kmetovalca, ker je bilo ali preučeno ali pa večjidel versko, torej ne budivno narodne zavesti.

Še le leta 1827 se zbudi lepša zarija slovanskemu narodu, ko zadoni prva Preširnova pesen „Slovo od mladosti“ ter kmalu zdrami razkropljene moči k običnemu delovanju.

Preširnu gre torej največja zasluga, da

ločena od uprave, ali nij neodvisna od nje. Posebno okrajna glavarstva na Kranjskem se odlikujejo mej vsemi okrajnimi glavarstvi v Avstriji v tem, kar je slabega. Glavni delež dela imajo občine, a velik del okrajno-glavarstvenih uradnikov se dolgočasi in se peča le za volilne zadeve. Tako tratijo občinski in državni organi v nepotrebnih bojih mej soboj svoje moči. Daljši nasledek obstoječe organizacije je počasnost in mnogopisje. (Celi govor Pfeiferjev hočemo dopolniti po stenografičnem zapisu. Uredn.)

Na nasvet Ljubiše se je dovolilo 30.000 gld. za cesto od Trinite do Črne gore, po tem, ko sta ministra Auersperg in Horst naglašala politično in strateško nje važnost.

Avstrijske delegacije budgetni odbor je zopet 14. t. m. posvetoval se o kreditu 60 milijonov. Govorilo se je veliko, a nič novega ne zveemo iz vsega besedovanja. Andrassy je zopet dejal: „Vlada le želi pooblaščenje za ta kredit, da je potem monarhija na vse strani svobodna v odločitih svojih“. — Sodi se, da bode tudi avstrijska delegacija z veliko večino dovolila kredit. — Kljub temu je zadnja dva dni nekaj bolj mirno, strah, da bi nas ne srečni magiarski vpliv v kako vojsko zaplél, manjša se povsod. Pišejo, da kroni bližnji krogi so čisto zoper vojsko.

V Solnogradu so 13. t. m. pri volitvah v mestni zbor zmagali v tretjem razredu klerikalci s 103 glasi proti 95.

Hrvatski delegati naznanjajo v svojih organih, da se bodo oglasili v plenu zoper vojsko proti Rusiji in za okupacijo Bosne. Da bi to le z ono energijo storili, s katero Magjari v protivnem smislu delajo.

Vnanje države.

Ruska oficijalna „Agence“ poroča 13. t. m., da prideta general Ignatiev in Reuf paša drugi dan (14.) v Peterburg. Isto glasilo odgovarja londonskim telegramom, ki so poročali o skrivni zvezi mej Rusijo in Turčijo, pa pravi, da take skrivne zveze nij, ker ruska politika nij tako otročja, da bi tajne klavzule delala, ker vendar ve, da se vsaka malost Layardu pripoveduje.

V Rim gre te dni ruski knez Urusov, da zopet začne zvezo ruske vlade z vatikanom. — Časniki poročajo, da je papež trem odličnim prelatom ukazal, naj študirajo poljsko cerkveno vprašanje in nasvete stavijo, kako bi se rešilo.

Angleška vlada baje še nij določno povedala, ali pride na kongres ali ne pride. Vsakako baje hoče prej vedeti mirovne uvete San Štefanske. Derby je grofu Šuvalovu rekel, da sicer Anglije ne bode na kongres. Gorčakov pa na to še nij odgovoril. — V principu se je pač uže tudi Anglija priglasila h kongresu, kakor je Northcote v zbornici izjavil, ali ona še obravnava o podlogah kongresa, zato Northcote nij hotel več povedati.

napoči nova doba domačemu slovstvu. In kdo ga je podpiral, kdo navdihoval pri njegovem z osebnimi neugodnostimi zagrenelem delu? Gotovo nikdo drugi, nego najsvetejša ljubezen, najgorkejša želja: osrečiti svoj trpeči narod.

„Viharjev jeznih mrzle domačije
Bile pokrajne naše so, kar Samo!
Tvoj duh je zgnil, kar nad tvojo jamo
Porabljeno od vnukov veter brije.“

Kdor more tako peti, kdor s tako živimi barvami popisuje žalost svoje domovine, kako more drugače, kot da jo ljubi iz vse svoje duše ter jej žrtvuje vse svoje moči.

In zopet drugej toži:

„Na tleh leže Slovenstva stebri stari,
V domačih šegah vtrjeno postave —
Ječe pod težkim jarmom sini Slave,
Le tujeem sreče svit se v Krajni žari.“

Kako je poznal Preširen razmere svoje domovine in svojega naroda ter bil vnet za njegov pravi blagor, pokaže najbolje s tem,

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil večeraj od c. kr. državnega pravdnštva konfisciran in sicer zaradi članka „Na skoku“, ki smo ga bili iz nekonfiscirane tržaške „Edinosti“ ponatisnili. Kar je v Trstu svobodno, v Ljubljani nij dovoljeno.

— (Ljubljanski mestni zbor) je imel v petek večer nad tri ure trajajočo sejo, ki je bila h koncu celo prav burna postala. — Župan je naznanil najvišjo zahvalo cesarjevo za izraženo sočutje ob priliki smrti nadvojvode Franca Karla. — Potem je g. vitez Kaltenegger poročal o reklamacijah proti volilnemu zapisniku vloženih po gg. Regaliju, Bambergu, Potočniku, Jurčiču itd. Po poldrugournem sem ter tja več kot živahnem obravnavanju in debatiranju o volilnej pravici reklamantov se je nekaterim reklamacijam ustreglo, drugim ne. — Volilni dnevi za letošnje volitve so se odločili tako: 12. aprila voli III. volilni razred; 13. aprila voli II. in 15. aprila I. volilni razred. — Sestava volilnih komisij se prepušča na nasvet g. Horaka županu. — G. Kljun nasvetuje, naj bi se, kakor prejšnje čase, tudi od zdaj naprej imenik volilcev tiskal in vsacemu volilcu en iztis izročil. Ta nasvet se izroči finančnemu odseku.

Potem pa je prišlo na vrsto poročilo stavbene in finančne sekcije, naj bi mesto prodalo nekoliko svoje zemlje v Latermanovej aleji kranjske stavbene družbi. O tem se je razvila dolgotrajna in po enih mestih burna debata. Poročevalec g. Potočnik je v imenu zjedinjenih odsekov nasvetoval, naj mesto proda dotične prostore s pogoji, da se drevje sprehajališču obvaruje. Proti temu pa ugovarja g. Ziegler, dokazovaje, da cela stvar nij še zrela, ne dovolj preiskana in premišljena. Njega podpira dr. Ahačič, ki pravi, da stavbena družba nij toliko koristila Ljubljani, kakor se vpije, ker rine s hišami baš v najlepše drevje, najlepše sprehode. On bi ne prodajal taticih mestnih zemljišč, ki so skoro v pomeriji mesta. G. Doberlet govori za prodajo in pravi, da občina bi morala zaslužno stavbeno družbo še podpirati. Supan meni, da tu ne gre za zasluge stavbene družbe, temuč za mestne interese, in predlaga, naj se cela ta reč še enkrat s pravno sekcijo v pretres vzame. Dr. Schrey obširno in na dolgo zoper odlašanje in prodajo govori, tudi g. Lasnik, kateremu se cena (50 kr. kv. meter) ne zdi prenizka.

G. Regali govori zoper prodajo in meni, da je g. dr. Schrey morda tudi kot akcionar kranjske stavbene družbe govoril. Ta opomba donese g. Regaliju od predsednika opomin, ne osobno govoriti, ali g. dr. Schreyju to nij bilo dovolj, ves divji je vpil „von diesem Gesellen“ — „ein unverschämter Kerl!“ Zatorej je g. Jurčič opomnil g. dr. Schreyja, da bodo oni gospodje, ki so pri stavbeni družbi interesirani, gotovo bolj ognili se vsemu sumnjičenju, da so prišli kot udje družbe in mestni odborniki v kako kolizijo, ako se glasovanja o tej stvari zdrže, zlasti g. dr. Schrey bode s tem bolj svoj dekorum varoval, nego če z besedami kakor „ein unverschämter Kerl“ okolo sebe meče, kar je najbolj surova beseda, katero sem slišal v tej sobani, a dr. Schrey jo je izgovoril.

Dr. Schrey v odgovoru tlači nekaj akcije banke „Slovenije“ vmes, da si nima nobene zveze s to stvarjo, potem pa obljudi, da se bode glasovanja res zdržal, mej drugimi uzroki za to navede tudi tega, da v „Slovenski Narod“ ne pride. — Pri glasovanju je bil sprejet predlog, s katerim se je cela reč za zdaj odložila, da jo tudi pravna sekcija v pretres vzame.

— (Ali je papež — nepotreben?) Četrtek po polu dne se je pri tukajšnji deželnej sodnji pod predsedstvom deželne sodnije svetovalca, g. Hočevarja, vršilo končno obravnavanje proti nemškemu igralcu in komikarju tukajšnjega gledališča, g. Laski. Lasko leto je bil namreč Laska v igri „die schöne Helena“ stavil „dovtipno“ uganko: „Was ist flüssiger als das Wasser?“ in jo rešil s besedami: „Der Papst, denn er ist überflüssig!“ Državno pravdnštvo ga je zaradi tega tožilo zaradi kaljenja javnega reda po §. 303 k. z. in opiralo svojo zatožbo na to, da po dogmatičnih načelih katoliške cerkve je papež njej vidljivi glavar, zastopnik Jezu-Krista na zemlji, a zatoženec, da je s tem, ka je rekel, da je papež „nepotreben“, zasramoval najvišjega glavarja katoliške cerkve in katoliško vero samo. Zatoženec pri obravnavi ne taji, da nij govoril prej povedanega izreka, taji pa hudobni namen in se izgovarja s tem, da v dunajskih časnikih še ostreje napadajo papeža in tudi v mnogih igrah da se to godi, ne da bi bil kdo zaradi tega na odgovor pozvan. Državni pravdnik,

(Dalje v prilogi.)

da je skušal delavce na slovstvenem polji napeljevati na prava pota, na katerih se more delovati uspešno ter postaviti temelj narodnemu slovstvu. Nadarjen je bil s posebno zmožnostjo, namreč, znal je spuščati mojstersko šaljive, a ostre puščice na zanemarjalce prave nmetnosti.

„Prišli bi že bili Slovencem zlati časi,
Ak klasik bil bi vsak, kdor nam kaj kvasi.“

ali pa:

„Gorjancev naših jezik potujčevavši,
Si kriv, da kolno kmet molitve bravši.“

in zopet drugej:

„Lej, v knjigah njih je tolkanj lulke tuje
Mej lepo, čvrsto Slavšino zasejane,
Da je noben purist več ne izruje,“ itd.

Da, Preširen je ljubil iskreno svoj narod in prigovarjal slovenskim pisateljem, naj zajemajo vir in jezik svojih del iz edino cenjene zaklada, iz značajnosti svojega ljudstva, ker le tako mu more njihov trud koristiti,

vsaj, kar se zajema iz srca in njegovih lastnostij, gre zopet k srcu, ter ga blago ogreva.

Preširen poje:

„Da krajšina zaklad ti svoj odklene,
Zapusti ročno mestne mi sosede,
Tri leta pojdi v rovtarske Aténe!“

in dalje:

„Poslušaj ga, kako jo on zavije,
Jezika sol, lepota, da le zine!“

Preširnova rodoljubje se kaže tudi prejasno v tem, da so se njegove poezije razširile mej najpriprostejši slovenski narod, da so se spremenile skoraj v narodne pesni. Kjer se glasi mili slovenski jezik, kjer le biva kopica slovenskih rodov, če so tudi dalč oddaljene od svojih sobratov, ondi doni globoko čutena Preširnova pesen, akoravno se ne imenuje njegovo ime. In kako tudi? Vsaj priprost narod peva le, kar ugaja njegovemu srcu, kar čuje od drugih, ne vprašaje po njegovem skladatelju.

g. Grdešič, ostane po vsem pri obtožbi. On pravi, da najvišji glavar katoliške cerkve, katera je v naši državi zakonita in priznana, nij taka osoba, da bi se na njo delale kake šale, ali pravili „šlagerji“, kakor zatoženec reče, tem manje v mestu, kakor je Ljubljana, katere prebivalstvo je skoraj da izključljivo katoliško. Da nij prebivalstvo bilo z izrekom zadovoljno, kaže to, da so klerikalni časniki ostro grajali ta izrek. Državni pravdnik tedaj nasvetuje, da se zatoženec krivega spozna, dasiravno priporoča, naj se kazni izmeri pod določbo. Zatoženec se zopet izgovarja, da nij hotel nikogar žaliti s tem izrekom in replicira na državnega pravdnika sklicevanje na časnike, da le jeden slovenski in klerikalni list ga je ovajal, pa le zato, ker je on ud nemškega gledališča, torej Slovencem nepogólen. Sodnija ga spozna krivega pregreška po §. 303 k. z. in ga z ozirom na §. 260 in 266 k. z. obsodi na zapor 24 ur, poostren s postom. Obravnavo je poslušalo jako mnogo ljudi.

— (Nemškutarski „takt“.) V nemškem gledališču je predvčeranjem večer baštisto popóldne prej zarad razžalenja papeža pri c. kr. dež. sodnji obsojenega komikarja Lasko nemško občinstvo s ploskanjem demonstrativno sprejelo. In nemško gledališče v Ljubljani pravi, da je „eine bildungsstätte“, in kaj še!

— (Slovensko gledališče.) V torek 19. t. m. se bode predstavljala Tylova iz češkega poslovenjena resna igra v 5. dejanjih „Požigalčeva hči.“

— (Filharmonično društvo) daje na sv. Jožefa dan v reduti koncert. Ni jedne slovenske pesni nij na programu. In vendar je toliko Slovencev, ki to društvo podpirajo!

— (Iz Kropce) 15. marca se nam piše: Denes je tukaj mnogospoštovani narodnjak France Pirc 71 let star umrl. Pokojni je bil oče firme Franc Pirc in sinovi, fabrikanti mnogega železninskega izdelovanja. Bodi mu zemljica lahka.

— (Prof. Miklošič), naš rojak in neutrudni preiskovalec slovanskih jezikov, je zopet novo delo predložil dunajskej akademiji znanostij: „Ueber die steigerung und dehnung der vocale in den slavischen sprachen.“

— (Učiteljske premembe.) G. Ign. Zor je imenovan pomožnim učiteljem na 4 razrednej šoli v Šmartinem pri Litiji; zač. učitelj

Na daljni ogerski meji, pri najpriprostejšem, najubožnejšem oddelku slovenskega naroda popeva se otožno doneča pesen:

„Luna sije, kladvo bije,“

in

„Strune milo se glasite,“

kar nam je znano iz zanesljivega vira nekega rodoljuba.

Pisatelj teh vrstic je čul iz ust starikave ženice, ki niti brati nij znala, pesni o „povodnjem možu“, o „ženski zvestobi“ in „železni cesti“. Tako se je ukoreninila Preširnova poezija mej slovenskim narodom, z njim živi, z njim prehaja od rodu do rodu.

Kaj pa je lepše spričevalo o rodoljubnosti, zaslugah in slavnosti vsacega pesnika, kot razširjenje njegovih del mej priprosti, nepopačeni narod? Kdor zajema vir svojim umetnostim iz naroda, kogar navdušuje iskrena, čista ljubezen za blagor istega ljudstva, za katerega deluje, je pravega vspeha, je od kritosrčne slave zagotovljen.

(Konec prih.)

Ivan Kermavnar pak je odtod premeščen na Duplico pri Zagorji.

— (Šolske novosti.) Na Kranjskem je še vedno precejšnje pomanjkanje ljudskih učiteljev, čeravno so na mnogih službah vmeščene tudi učiteljice, katere pa ne morejo vsikdar dobro nadomestovati učiteljev. Pa tudi učiteljice se ne more dovolj dobiti, zato si nastavljajo na mnogih krajih pomožne učitelje, kateri nemajo potrebnih izpitov. Ne davno je o pomanjkanji učiteljev deželni šolski svet poročal ministertvu za uk. — Učiteljske službe so razpisane na Kranjskem: v Logatcu mesto 2. učitelja s 450 gld. in stanovanjem (do 17. aprila) in v Koroškej Beli s 500 gld. in stanovanjem (do 10. aprila.) — Pomanjkanje učiteljev je tudi na Koroškem, posebno v velikovskem okraju, kjer za več slovenskih šol nemajo učiteljev, čeravno se nastavljajo na taka mesta tudi učitelji, ki so malo ali nič slovenščine zmožni.

— (Presvitli cesar) je daroval za dokončevanje šolskega poslopja v Kostivnici na Štajerskem 300 gld.

— (Nesreča.) Iz ljutomerske okolice se nam poroča: Na Slamnjaku pri Ljutomeru je šla v torek, ko je pri nas velik vihar pihal, deklina z brega v grabo po vode skozi malo lesovje. Kar se z drevesa o ilomi močna veja, ki s tako veliko silo dekletu ravno na prsi udari, da ona takoj mrtva obleži.

— (Mariborsko kazinsko in gledališko društvo) je zopet v tacih denarnih stiskah, da mora 6000 gld. na pósodbo iskati. Ker je pa uže raznim hranilnicam na svoje poslopje 65.000 gld. dolžno, ne more dobiti novega dolga brez poroka. Zatorej se je obrnilo do mariborskega občinskega odbora, naj mesto prevzame poroštvo. Večina odbornikov pak je to prošnjo odbila, češ, da naj gledališče in kazino skrbe le oni, ki ju potrebujejo, ne pa davkoplačevalci v občini.

— (Zakonska ljubezen.) V Celji se je imela 11. t. m. pred porotniki zagovarjati Neža Korošec iz Vojnika, ker je skušala svojega moža ubiti ko je spal. Dolgo sta z možem Franc Korošcem v miru živela in premoženje množila. Naenkrat pa baba začne z družimi možmi pečati se in „hudič jo zmoti“, da dobi veselje spečega moža na oni svet poslati. Le trdim svojim kostém se ima mož zahvaliti, da nij ubit. Porotniki so žensko krivo izpoznali in obsojena je bila na 10 let ječe.

— (Umor.) Kajzar Anton Roškar iz Gajovic je 9. decembra l. l. ubil s kolom svojega tovariša Martina Kralja iz Hrastovca in bil za to 12. t. m. v Celji vsled porotne obravnave obsojen na dve leti ječe.

— (Nagla smrt.) Iz Mokronoga se piše 14. t. m.: V ponedeljek zjutraj so našli nečega črevljarja na ulici mrtvega. Pravijo, da je bil revež zelo udan žganim pijačam. Tisto noč se je uže proti polnoči iz krčme podal na svoje stanovanje, a mej potjo ga zadene mrtvud in smrt ga nepričakovano prehit.

— (O strašnem požaru v Starej vasi) pri Šentjarneji na Dolenjskem, o katerem smo telegrafično mi uže poročilo iz Krškega imeli, se piše v „Sl.“: Prvo postno nedeljo, 10. t. m., ravno proti koncu popoldanske službe božje začuje se glas po farnej cerkvi: „Staravas doljenja gori!“ — Ljudstvo se udere iz cerkve ter hiti na kraj nesreče, pa bila je pomoč uže prepozna, kajti vas je bila zarad hude sape v četrt ure vsa v plamen u. Če ravno je Šent-Jarnejska brizgalnica na pomoč prihitela in so si ljudje na vs

moč prizadevali ogenj zadušiti vsaj toliko, da bi bilo moč kaj obleke, žita in orodja rešiti, bilo je zarad močne sape vendar vse zastoj, in strašni ogenj je v enej uri 24 hiš s poslopji vred do tal uničil! Ena ura nesreče tedaj pokončala je ljudem trud mnogoterih let! Ogenj je nastal po otrocih, kateri so se z žveplenkami igrali. Škode je od 30 do 40.000 gld. Zavarovanih je bilo samo 6 posestnikov. Ljudstvo zdaj milo zdihuje, ker nema niti strehe za prenočišče, niti kruha, niti zrnja za setev. V 8 mesecih imeli smo v naši fari uže petero pogorišč, toda nobeno nij bilo tako veliko, tako strašno, kakor poslednje. — Zatorej v imenu nesrečnih, pogorelih Starovaščanov prosimo, potrkajte na srca usmiljenih Slovencev, da naj pomagajo siromakom na noge. Vsako še tako majheno darilo se bode s stoternim „Bog plačaj“ sprejelo in vestno mej pogorelce razdelilo. Nesreča je zares velika in zato tudi pomoč potrebna. — Naj k žalostnemu poročilu od tod dodam še veselo naznanilo, da je naš presvitli cesar Maharovčanom, kateri so pred 8 meseci pogoreli, na prošnjo našega državnega poslanca g. V. Pfeiferja — kateremu bodi v imenu Maharovčanov prisrčna zahvala — daroval 500 gl.! Darovi za pogorelce naj se pošiljajo preč. g. župniku Janezu Ev. Vovku v Šentjarnej.

— (Z Dunaja) se nam piše: Slovansko pevsko društvo na Dunaji priredi 18. marca v cvetličnih dvoranah vrtogradnega društva (I. Parkring) prvi svoj letošnji veliki koncert sè sledečim jako zanimivim programom. 1. Buchta A. A. „Pisne češke“ (zbor); 2. Bendel K. „Na nebi plno hvézdíček“, duet, prednašata členu društva gg. Jerie Fr. in Buchta A. 3. a) Lisinski: „Predivo je prela“, (hrvatska, zbor). b) Foerster „Svét“ (slovenska, zbor). 4. Nedved A. „Oblakom“, (mešani zbor). 5. Zajc Iv. pl. „Pozdrav brodar“, zbor z bariton-solo, poje g. Kinsky. 6. Krtinsky: „Zahučaly hory“, (zbor). 7. Foerchtgott-Tovačovský: Srbski napevi, sè spremljevanjem glasovira gg. Tichy in Jahoda. 8. Larowsky: „Osenj“, (ruska, zbor). V programu so tudi točke, ki jih bodo prednašali umetniki in umetnice. Po koncertu svira godba peš-polka 4. pod vodstvom g. Dubca. Vstopnice dobivajo se pri predsedniku društva g. dr. J. Lenchu I. Bräunerstrasse 6., in v Slovanski Besedi, I. Rothenthurmstrasse 12, in pri kasi. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Slepar.) Nekov Janez Božič, iz Ponikev pri Tolminu doma, je bil uže davno enkrat prišel k nekemu tržaškemu urarju in ga je naprosil, naj bi mu poslal lepo uro z verigo vred na dom, da jo pokaže svojemu strijcu in potem plača, če se bode dopadla strijcu. Urar res pošlje agenta na naznanjen mu kvartir, kder ga B. uže čaka, vzame uro in reče agentu, naj počaka v sobi, dokler pokaže uro strijcu in prinese denar iz bližnje sobe. Agent čaka in čaka, a Božiča nij htelo biti nazaj. Odpre torej tista vrata, skozi katera je zginil B., a kako se začudi, ko ne najde več ne Božiča ne „strijca“, ki ga nikoli nij bilo, ampak prazno sobo in vrata na stopnice odprta. Šel je oni z uro in verigo, vredno čez 100 goldinarjev, plačal nij niti gospodinji, katera mu je bila dala v najem dve sobi, in pustil je v sobi en — prazen zaboj. Policija ga nij mogla zaslediti dolgo časa; pobegnil jo je bil naprej v Videm in od tam v Zagreb, in še bi ga ne bila dobila policija, ko ne bi bil v Zagrebu nekaj prav ena-

cega učinil, zaradi česar je bil tam 6 mesecev zaprt, a po dostojni kazni ga je terjala sodnija v Trst, in tam je 12. t. m. dobil zopet 6 mesecev prostega stanovanja in hrane. 22letni slepar je študiral in bil tudi nekaj časa za pisarja v Gorici.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 16. marca. V spodnji zbornici je minister pomorstva predložil normalni (navadni) budget za marino, in je rekel, da marina, kolikor je uže je, zadostuje za brambo britanske česti in britanskih interesov.

London 16. marca. „Times“ poročajo iz San Štefana: Ruska garda je dobila ukaz, precej na ladije iti in odpluti domov, kadar bode mirovna pogodba potrjena (ratificirana).

Berlin 15. marca. Vilajeti Smyrna, Koniah in Aleppo hote administrativno avtonomijo zahtevati. — Rusi baje velike moči pri Šarkiöiji zbirajo.

Carigrad 15. marca. Ruske vojne moči proti Galipolju se množe. Dve britanski ladiji se še pričakujeta v Ismid. Saffa in Sadullah gresta h kongresu.

London 15. marca. Reuterjev bureau poroča iz Aten: Rusija ne dovoljuje, da bi se Grecija pripustila h kongresu. Jeza na Rusijo (pri Grkih) je velika (pa neškodljiva. Ur.).

Atene 15. marca. Vstaja se od Olimpa po Macedoniji širi in seza uže do Verrije. Pri Pharsalu sta bila dva boja, 400 Turkov je palo. Guvérner v Janini pošilja turške izpuščene ujetnike na boj z vstaši v Epiru.

Dubrovnik 15. marca. Mnogoštevilna turška vojska prihaja v Hercegovino; garnizije turške se množé in z živžem obskrbujejo.

Dunaj 15. marca. Budgetni odsek avstrijske delegacije, obravnavajoč o 60 milijonem kreditu, sprejel je z 11 glasi proti 9 glasom nasvet Schaupov: „Ako bi razvitek orijentalnih dogodkov neodvračljivo zahteval, da se naša brambena vojaška moč vzpostavi za varovanje bitnih interesov naše monarhije, je skupno ministerstvo pooblaščen, v sporazumljenji z obema vladama potrebne izdaje do 60 milijonov narediti. — Delegat Sturm naznanja minoritetni votum proti temu, da se kredit precej dovoli.“

Berlin 14. marca. Kongres se snide 28. ali 29. marca.

Peterburg 14. marca. („Pol. Corr.“) Vedno je bolj verjetno, da bode princ Battenberg od ruske strani pri bolgarskem narodu in pri vlastih kandidiran za bolgarskega kneza.

Razne vesti.

* (Kolera) razsaja v Meki, pri grobu proroka Mohameda in hudo pobira muslimanske romarje, ki se tam zbirajo. Od 24. dec. do 6. jan. je umrlo, kakor ameriški konzul poroča, 1911 romarjev. Od tistih, ki so se vrnili, je nevarnost, da kolero po evropske Turčiji zatrosijo.

* (Strela) je udarila te dni v Fekete-Batoriju na Magjarskem v nek hlev in ubila 26 goved. V Šemnici je strela več poslopj užgala.

* (Dvoboj.) Iz Pariza se telegrafira, da je bonapartistični prepirljivec Casagnac imel zopet nov dvoboj 13. t. m. z republikanskim poslancem Andrieux-om. Nobeden nij bil ranjen.

* (Pijanstvo v angleški vojski.)

Če se kak vojak pijan dobi, mora plačati kazni od dveh šilingov do 1 funta. Da morajo angleški vojaci precej veselo pijančevati kaže to, da je dotična pijansko kazenska blagajnica dobila od leta 1869 do 1876 celih 1,223.430 gl. glob!

Svět, ki ga je treba ubogati.

Mej boleznimi, katere se najbolj ponavljajo v statistiki smrtij, mora se jetika označiti za takovo, katera največ v družini prinaša žalost ter zaradi katere največ ljudij umre. Dostojna znanost nij še zasledila nobednega gotovega pripomočka, nego se je zadovoljila s tem, da je boli jetičnih lajšala in jim se skrbnim zdravljenjem za nekoliko let daljšala življenje. Vsako vé, da na prsih bolnim priporočajo po zimih bivati v milem podnebju ter kolikor najbolj moči v bližini jelovih gozdov, katerih izparivanje pljučam vrlo dobro deje. A mnogo je taci nesrečnikov, ki svojega bivališča ne mogo promeniti, in tem velja v prvi vrsti ta članek.

Poskušaji, katere so najprej v Bruselji a pozneje skoraj povsod drugod izvedli, dokazali so, da tēr, smolast produkt jelčin, najugodnejše vpliva na boleznih v prsih in pljučih.

Uže zategadelj treba, da ta produkt visoko cenijo vsi bolniki. A nadalje se ima naglasiti, da bi se baš iz početka boleznih to zdravilo rabiti imelo. Najneznatnejši prehlad more prouzročiti obolenje pljuč, in zatorej bi se ne smelo pozabljeti, da se s tērom vsako takoj lečiti jame, kadar pričinja kašljati. Ta naredba varnosti je tembolj priporočati, ker mnogi bolniki na prsih ne vedo prav za prav kakovo bolezen imajo ter menijo, da so se zgolj hudo prehladili, ali da jih je napal samo nepomenljiv pljučen katar, dočim se jih je uže lotila jetika.

Najprimernejše se more tēr v obliki kapsul uporabljati. Gospod Guyot, lekarničar v Parizu, prireja majhene, stožkom podobne kapsule, v velikosti osvalkov, katere pod tanko skorjo žolčno imajo vzemek najboljšega in najčistejšega norveškega tēra in katerih dve ali tri ti skoraj na mah olajšajo bol, ako jih povžiješ pri vsakem obedu, kadar si prehlajen, ali na pljučih, za naduho ali za jetiko bolan. Ker je v vsakej sklenici po 60 kapsul, stane te vse zdravljenje vsak dan bore 10 do 20 krajcarjev, a ti razven njih nij treba nobednih drugih medicin, ni ječmenovke, ni pastil ni sirupov.

Gospod Guyot prevzema garancijo jedino za one sklenice, na katerih naslovu je trobarvni njega podpis. (86—1)

Zaloga v Ljubljani: **G. Piccoli**, lekarničar.

Najfinejše olje iz sala pomuheljevih (dorševih) jeter

izvrstno zdravi kašelj, sušico, rakitis, bramorje ter najboljše čisti kri.

Vsako steklenico z navodom po 60 kr. prodaje

Gabriel Piccoli,

lekarničar, na dunajske cesti v Ljubljani.

Vnanje naročbe izvršujó se takoj s poštним povzetjem. (72—4)

Devetletno bolezen v želodci, čutniško bol

odpravljajo

pravi Hoffovi

sladni priredki.

Iz **Marijine kopeli** dobil je dne 16. junija 1877 c. kr. dvorni oskrbovalec **g. Ivan Hoff** v Berlinu, glavna zaloga in tovarna za Avstrijo in Ogersko na **Dunaji, Graben, Bräunerstrasse 8**, Pešta, Hutstrasse 10, pismo, katero se tako-le glasi: Po devetletnej bolezni v želodci zasledil sem naposled v Vašem zdravilnem pivu od sladnega izvlečka pravo zdravilo, katero me je osvobodilo mučnih mojih bolij. Drisko sem izgubil, vročina je odjenjala, bolni jezik je zadobil zopet svojo navadno barvo. Na vsem se imam zahvaliti Vašemu odličnemu sladnemu izvlečku!

Peter Bräuer,
v Königswarthi.

(82—1)

Tudi Hoffova sladna zdravilna čokolada je prav lekovita, ona krepí čutnice in sladni prsni bomboni preganjajo kašelj po prehladu ter lajšajo celo pljučne boleznih.

V Ljubljani pri **Gabr. Piccoli**,
lekarna „pri angelju varhu“ na dunajske cesti.

Málin v najem.

Občina mesta Rudolfovo daje v najem svoj v mestu ob Krki ležeči málin na dva tečaja, z 8 kameni in strojem za čiščenje gresa. Málinu nikoli ne zmanjka vodé ter je oskrbljen z vsemi pripravami za snazhenje, sē stanovanjem in gospodarskim poslopjem, in se oddaje v najem za **dobó štirih let** ali tudi dalje, pričenshi s 1. aprilom 1878.

Najemna dražba bode **dne 26. marca 1878** pred poludnem ter se morejo dotlé in do početka dražbe tudi zapečatené ponudbe pošiljati.

Najemščina se plačuje v četrtletnih obrokih naprej, vadijum je 10 %, kavcija v visokosti najemščine more se tudi položiti s poroštvo ali v državnih papirjih.

Natančnejši uveti videti so ali se mogo poizvedu v mestnem uradu.

V Rudolfovem, dne 9. marca 1878.

(76—2)

Župan.

Nagla in gotova pomoč zoper boleznih v želodci.

Dr. Rose krepilni balzam,

najboljše in najizdatnejše sredstvo za ohranitev zdravja,

čistitev in vzdržanje čistoče sokov in krvi ter za pospešenje dobre prebave, dobiva se pravi po 50 kr. in 1 gold.

vedno v zalogah: v Ljubljani pri lekarničarjih: **G. Piccoli**, **Jos. Svoboda**, **Erasmus Birschitz**; v Rudolfovem: **Dom. Rizzoli**, lekarnar; v Kočevji: **Andr. Braun**.

Vse lekarnice in večje prodajalnice materijalij v Avstro-Ogerskeji imajo zaloge tega krepilnega balzama.

Glavna zaloga:

B. Fragner,

lekarna „k črnemu orlu“, Eck der Spornergasse Nro. 205—III. in Prag
Prepis.

Brandeis, 12. januarja 1876.

Visokočestiti gospod!

Uže dlje časa sem trpel bolečine v želodcu ter se mi nij ljubilo jesti. Tu me je nekdo opozoril na Vaše zdravilo „dr. Rose krepilni balzam“ in jaz sem ga zavžil.

Porabivši prvo sklenico, opazil sem uže dober vseh in ko sem še nadalje rabil Vaš balzam, so bolečine v želodcu uže popolnem izginile, dobil sem zopet apetit in ždaj sem do cela zopet ozdravel.

Zahvaljujoč se Vam najprisrčnejše, in najtoplejše priporočujoč „dr. Rose krepilni balzam“ vsem bolnim v želodcu, se beležim z odličnim spoštovanjem

(85—1)

F. Staudigl.

Dr. A. Plenka „Anticatarrhicum“ proti vsakemu náhodu sliznih mren

za otroke in odrasle ljudi.

(Z n. v. c. kr. patentom od 28. marcija 1861. l. zavarovano proti ponarejanji.)

Ta čaj, prirejen na znanstvenem temelji od najbolj zdravilnih zelišč in korenin, izvrstno deluje pri vseh náhodih sliznih mren v krhlju, v sapniku in njega vejah, v pljučih, v želodci in črevih, vrlo pomaga pri kataru v mehurji, v maternici ter nje nožnici, tudi ublažuje okrepiljujoč in kri čisteč.

Dobiti je v Ljubljani: lekarna **g. E. Birschitz**; v Gradci: lekarna „zum Mohren“ **g. A. Nedweda**, **Murplatz**, in lekarna **g. J. Eichlerja**, **Leonhardstrasse**. — Dalje v **Mariaboru**: lekarna **g. W. Königa**; v **Radgoni**: lekarna **g. C. Andrieua**; v **Leobnu**: lekarna **g. Karla Filipeka**; v **Celovcu**: lekarna **g. Birnbacherja**. (405—11)

Dunajska borza 16 marca.		
Enotni drž. dolg v bankovih	62 gld.	35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	30
Zlata renta	73	90
1860 drž. posojilo	111	—
Akcije narodne banke	795	—
Kreditne akcije	230	50
Napol.	9	51
C. kr. cekini	5	69
Srebro	105	85

Adolf Eberl,
zaloga oljnatih barv, lakov
in firnežev, (80-2)
v Ljubljani,
na Marijinem trgu, poleg frančiškanskega mosta.

Iščeta se dva dacarja

za okraj Kamnik. Stanovanje imata pristo in mesečne plače po 25 gold. Neozanjeni imajo prednost. — Več se izve v Kamniku, na Šutni hišna štav. 28, ali pa v Ljubljani pri g. Smrdu, v križevniških ulicah štav. 10. (77-3)

Agenti!

Za prodajo sreček in državnih papirjev proti obročni plači išče stara, dobroglasna bankna hiša za one kraje, kjer še nima nobenih ali premalo zastopnikov, poštenih in sposobnih agentov. — Obročni listi so po novem zakonu in postavno kolekovani. Uveti prav ugodni in, ako je agent le nekoliko marljiv, dobiva mnogo dobička. Ponudbe naj se pošiljajo banknej hiši (84-1) **B. Kramer v Pragi.**

Tujski.

14 marca.

Evropa: Lah iz Zagreba. — Bahtič iz Dunaja. — Pri Sionu: Krle iz Gorjanskega grada. — Berčičini iz Zadra. — Radković iz Dunaja. — Malinski iz Save. — Struzelj iz Dornberga. — Voline iz Mokronoga. — Pri Malisti: Jahn, Hanuš oba iz Dunaja.

Wilhelmov snežniški zeliščni alop

od zdravilnih pogorskih zelišč

za pljuča in prsi

po zdravniškem propisu prirejen, je najboljšo zdravilo pri obolenji dihalnih organov, pri kataru v krhlji in v sapnikovih vejah, bodisi akutnem ali kroničnem. potem pri bruhanji, hripavosti in vratobolji. Velike sekrecije sliznih mren v krhlji in v pljučih čudežno naglo ozdravi ter se bolnika, ki rabi

Wilhelmov snežniški zeliščni alop,

nikdar ne loti naduha.

Wilhelmov snežniški zeliščni alop obuja slizne mrene v želodci, umnoža apetit, napravlja zaužite jedi okusne ter tako posebno pospešuje obče nahrajenje, s čemer so odpravljene vse nervozne bolezni, katere po največ izvirajo iz slabega mešanja krvi.

Wilhelmov snežniški zeliščni alop je od leta 1855 vse poskušnje in povsodi dobro opravil, mnogo zdravniških izpričeval svedoči o njega izvrstnem, gotovem ter temeljitem delovanju, a jasen in največji dokaz o zdravilni moči ter priljubljenosti njegovega je ta, da se ga je prav mnogo razpečalo. (386-2)

Oni p. n. kupovalci, ki dobiti želé pravi moj izvrstni snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravljam, naj vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Samo tedaj moj izdelek, ako je na steklenici ta moj pečat.

Kdor to zavarovalno marko ponaredi, bode kaznovan po zakonu.

Navod se pridodaje vsakej steklenici.

Zapečaten originalna steklenica velja 1 gold. 25 kr. ter se more vselej sveža dobiti pri izdelatelju samem.

Fr. Wilhelm, lekarnar v Neunkirchnu,

Nižje Avstrijsko.

Povezovanje računamo z 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva samo pri mojih gospodih jemalcih:

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Ferd. Scholz, lekarnar; Bolcan: F. Waldmüller, lekarnar; Borgo: Jos. Bettanini, lekarnar; Bruneck: J. G. Mahl; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; Essek: J. C. v. Dienes, lekarnar; Frohnleiten: Vincenc Blumauer; Friesach: Anton Aichinger, lekarnar; Feldbach: Jos. König, lekarnar; Gradee: Wend. Trnkoczy, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gospič: Valentin Vouck, lekarnar; Glin: Anton Haulik, lekarnar; Hall (Tirojsko): Leop. v. Aichinger, lekarnar; Inomost: Franc Winkler, lekarnar; Inichen: J. Stappf, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Jaska: Aleks. Herzig, lekarnar; Celovec: Karel Klemenčič; Karlovec: A. E. Katkič, lekarnar; Koprivnica: Max. Werli, lekarnar; Kranj: Karel Savnik, lekarnar; Knittelfeld: Wih. Vischner; Kindberg: J. S. Karinič; Line: Franc v. Erlach, lekarnar; Maribor: Alojzij Kvandest; Meran: Wilhelm v. Pernwerth, lekarnar; Mals: Lud. Föll, lekarnar; Murau: Jan. Steyrer; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Ptuj: C. Girod, lekarnar; Postojna: J. A. Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: R. Deodatovi dedič; Radgona: Caesar E. Andriue, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Slov. Gradee: G. Kordik, lekarnar; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Trst: C. Zanetti, lekarnar; Vukovar: A. Kralesovics, lekarnar; Vinkovce: Friederich Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar.

Znamenito!

Medicinsko-popularna razsodba o zdravilnih močeh ter učinkih pravega

Wilhelmovega

antiartritičnega antirevmatičnega

kri čistilnega čaja,

utemeljena na resničnih dokazih.

Jedino mnogi dokazi ob izvrstnih učinkih gori imenovanega čaja proti skrnini in revmatičnim boleznim, kakor tudi vsečen sprejem in poraba mnogih umnih zdravnikov, naveli so nas do misli, tukaj izpregovoriti nekoliko besedij o tem važnem predmetu. Prav mnogo ljudij leto za letom obiskuje žveplene kopeji, da si olajšajo ali se osvobodijo skrnine ter revmatičnih bolzuj in da se zares kakor v novo ustvarjeni vračajo domov. Dvojno torej morajo trpeti oni, katerim bodi-si premajhena denarna sredstva ali nemožnost, osoviti svoj posel ter ločiti se od svojih domačih, zabranjajo na isti način zdraviti se pri materi-naravi; obsojeni so v večno tpenje. Ob tacem slučaji tedaj se je ta čaj uže čisto pokazal oblažnega ter je za tega delj velike vrednosti. Ta čaj ima poseben vpliv na mokrice, pót in kri bolnikovo, kar smo opazili pri kemičnem preiskavanju mokrice ter pót, in more vsak, ki ima skrnino ali revmatično boezen ter rabi ta čaj, očevidno izprememba, osobito v mokrici (katera se uže posle nekaterih dnij jame kašiti ter se naposed ob dnu zgostí, kamor se uležje tudi vse dražilne snovi, opazati sam, pri čemer se lahko ob jednem tudi raduje dan za dnem pojemajoče bolezni, katera naposed izgine popolnem.

Baš tako uročuje ta čaj (ako ga piješ predno greš spat) na koži nekakovo zbadanje ter pospešuje izmerno izparivanje, katero je za bolnika vedno prav lajševalno.

Vžitek tega čaja nij nikakor neprijeten, on ne obtežuje prebavljanja nego celo pri nekaterih osobah pospešuje odprtje. Takó smemo tedaj po pravici imenovati ta čaj novo in neprecenljivo zdravilo proti skrnini in revmatizmu ter za čistenje krvi. (39J-2)

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchnu.

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravniška zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in povezavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilen čaj, ker so priredki, ki slujó samo pod imenom antiartritičnih antirevmatičnih kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilen čaj tudi

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Mat. Fürst; Borgo: Josip Bettanini, lekarnar; Bruck na Muri: Albert Langer, lekarnar; Bolcan: Franjo Waldmüller, lekarnar; Bruneck: J. P. Mahl; Belovár: Rud. Svoboda, lekarnar; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarna in Franjo Rauscher; Cormons: Hermes Codolini, lekarnar; Celovec: Karl Klemenčič; Cortina: A. Cambuzzi; Deutsch-Landsberg: Müller-jevi dediči; Essek: J. C. von Dienes, lekarnar; Josip Pobetzky, lekarnar; Fürstenfeld: A. Schröckenfuss, lekarnar; Frohnleiten: V. Blumauer; Friesach: O. Russheim, lekarnar; A. Aichinger, lekarnar; Feldbach: Josip König, lekarnar; Gorice: A. Franzoni, lekarnar; Gradee: J. Burgleitner, lekarnar; Guttarring: S. Vatterl; Grubisnopolje: Josip Malich; Gospič: Valentin Vouck, lekarnar; Grafendorf: Josip Kaiser; Hermagor: Jos. M. Richter, lekarnar; Hall (Tirojsko): Leop. von Aichinger, lekarnar; Judenburg: F. Senekovitsch; Inichen: J. Stappf, lekarnar; Imst: Vilj. Deutsch, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Karlovec: J. Benič, lekarnar; A. E. Katkič, lekarnar; Kindberg: J. Karinič, lekarnar; Kapfenberg: Turner, lekarnar; Knittelfeld: Vilj. Vischner, lekarnar; Kranj: Karl Saenik, lekarnar; Line: Franjo pl. Erlach, lekarnar; Leoben: Ivan Peferschy, lekarnar; Maribor: Alois Kvandest; Metlika: Alfred Matter, lekarnar; Mürzschlag: Ivan Danjer, lekarnar; Murau: Ivan Steyrer; Mitrovica: A. Kerstenevich; Mals: Ludvig Föll, lekarnar; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Neumarkt (Stajersko): Karl Maly, lekarnar; Otočac: Edo Tomay, lekarnar; Postojna: Josip Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: L. C. Junginger; Pliberg: Ivan Neusser, lekarnar; Pože: Ant. pl. Hegedüs, lekarnar; Prassberg: Ivan Tribuš; Ptuj: C. Girod, apoteker; Rottenmann: Franjo J. Illing, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Samobor: F. Schwarz, lekarnar; Sebenico: Peter Beros, lekarnar; Slov. Bistrica: Adam pl. Putkowskí; Slov. Gradee: G. Kordik, lekarnar; Jos. Kaligaritsch, lekarnar; Strassburg: J. V. Corton; St. Veit: Julian Rippert; Stainz: Valentin Timoschek; Semlin: D. Joannovicza sin; Spljet: Venatio pl. Prazio, lekarnar; Schlanders: B. Würstl, lekarnar; Trst: Jak. Seravallo, lekarnar; Trient: Ant. Santoni; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Vukovar: A. Kralesovits, lekarnar; Vinkovce: Fried. Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Senj: Josip Accurti, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar; Zlatar: Ivan N. Pospisil, lekarnar.

Tržne cene
 v Ljubljani 16. marca t. l.
 Pšenica hektoliter 9 gld 26 kr.; — rož 6 gld. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 59 kr.; — oves 3 gld. 41 kr.; — ajda 6 gld. 18 kr.; — prosó 6 gld. 34 kr. — koruza 6 gld. 80 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld 05 kr. — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; masla

kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — peh tršien — gld. 68 kr.; — špeh povojen — gld. 72 kr.; jajce po 1²/₃ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 52 kr.; — teletnine 54 kr.; — svinjsko meso 66 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 95 kr. — slame 1 gold. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov — gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Prodajalnica pohištva

v graških ulicah št. 75 v Celju.
 Podpisani priporoča p. t. občinstvu, osobito visokočestim duhovnikom svojo venko in dobro izbrano

zalogo pohištva,

bodisi politiranega, lakiranega ali tapeciranega. Ob jednem prodaje tudi mnogo zrcal za salone in toaleta, trstenih in slannatih stolov, karnis za okna itd. itd., po čudovito nizkih cenah.
 On prevzema tudi vsakovrstna tapecirska dela ter jih doma in drugodi izvršuje točno in prav v ceno.
 Nakladnino in svoje stroške zaračuna.

S poštovanjem
Karel Nell jun.,
 obojšček.

(68—3)

Važno naznanilo!

Ravnateljstvo mejnarodne izložbe blaga na Dunaji prodaje vsled likvidacije te-te predmete po čudեսno nizkej ceni,
5 gld. 75 kr.,

- za katere se dobode naslednjih 64 stvari, in sicer:
- 1 izvrstna in točna ura s pozlačeno verižico. Da ura dobro gre, garantujemo.
 - 2 pravi japonski cvetlični vazil z najfinejšo slikarjo, kras vsakemu salonu.
 - 1 izvrstna prav praktična sahar-nica od črne, z zlatom emajli-rane kovi.
 - 1 praktične klešče za sahar od vedno bele kovi.
 - 1 mičen franc. Cebra-namiz-njak, ki krasl vsako salonsko mizo.
 - 1 slavnoznanl obdarjeni tele-phon, s katerim se moreš z vsakim še boj oddaljenim člo-vekom izvrstno zabavati.
 - 1 velekrasen album za foto-grafije, bogato z zlatom ozalj-san.
 - 18 finih parraneč-slik, 23 cm. vis., 28 cm. šir., najdivnejši kras za 3 sobe.
 - 12 izvrstnih e. kr. patentira-nih žile za jedi,
 - 12 izvrstnih e. kr. patentira-nih žile za kavo,
 - 6 podčašnie, katerih pri nobednej hiši pogrešati ne smejo,
 - 6 kosov francoskega parfüm-mila, kateri kožo napravija fino, mehko in belo.
 - 2 saljiva predmeta, najnovejša in največji smeh probujajoča, za gospe in gospe.

od vedno bele kovi.

Ako vpošlje malo vzoto 5 gld. 75 kr., ali ako jih naroči s poštnim povzetjem, dobi vsakdo vsch tu navedenih lepih 64 stvari tako v ceno, da je komaj delo plačano.

Naroča se za vse e. kr. avstro-ogersko monarhijo jedino pod naslovom:

Direction der internationalen Waaren-Ausstellung
 Wien, Burggring Nr. 3.

Naznanilo.

Kupivši velikansk rudnik Alpaca-srebra v Abisiniji (v Afriki) za prav nizko ceno, ter postavivši v svojej tovarni 63 novih pamih strojev, s katerimi moremo mnogo plačila, ki bi ga sicer imeli dati delavcem, prihraniti, dobili smo zdaj dobro priliko, da moremo po sedaj prodajati svoje po vsem svetu slavijene izdelke od Alpaca-srebra za 32% cenejše, boljše in lepše. Vsakdo pač vé, da naše Alpaca-srebro nikoli ne izgubi svoje srebrne barve, in da se ga celo najhujša kiselina ne prime, kar pisмено garantujemo.

Znižane cene.

	Prej.	Zdaj.
6 kom. Alpaca-srebrnih žile za kavo	gl. 1.20, 1.60, 2.—, 2.60	gl. —.85 1.15, 1.40, 1.80
6 " " " " " " " " " " " "	gl. 2.—, 2.60, 3.40, 5.—, 6.—	gl. 1.40, 1.80, 2.30, 3.40, 4.—
1 velika Alpaca-srebrna žlica za juho	gl. 1.50, 2.40, 2.90, 4.—, 5.—	gl. 1.—, 1.60, 2.50, 3.40
1 " " " " " " " " " " " "	gl. 1.—, 1.45, 2.30, 3.20, 4.—	gl. —.70, 1.—, 1.60, 2.10, 2.60
6 parov jedal, nož in vilice, z ostrinami od angl.	gl. 4.50, 5.30, 6.80, 7.50, 9.—	gl. 3.10, 3.70, 4.40, 5.—, 6.20
6 parov jedal, nož in vilice, z ostrinami od angl. jekla in z ročaji od Alpaca-srebra	gl. 3.50, 4.80, 5.50, 6.95	gl. 2.40, 3.20, 3.80, 4.75

Poleg tega elegantni svečniki, par po gld. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; zdelice po kr. 50, 75, 80, gld. 1.—, 1.40; majolke za kavo ali čaj po gld. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; svečniki z roči, par po gld. 8.50, 10.50, 14.—, 20.—; saharne pišice po gld. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; saharne sipnice po kr. 60, 75, 90, gld. 1.—; sklenice za kis in oje po gld. 2.50, 3.80, 4.25, 6.—; pišice za surovo maslo po kr. 95, gld. 1.70, 2.80, 3.25, 4.— ter še mnogobrojni izdelki; vse za 32% cenejše nego do slej.

Naročbe v provincie točno s povzetjem izvršuje

Metallwaaren-Fabrik von Blau & Kann
 Wien, Babenbergerstrasse Nr. 1.

(38—7)

Jetika je ozdravljiva! Radgostski univerzalni čaj

in
 rožnovski maho-rastlinski celtlički,
 priporočajo se posebno
 za vse, tudi za zastarane bolezni na plju-
 čih, za srčne, prsne in vratne bolečine,
 posebno za sušico, želodčovo slabost, za
 splošno slabost čutnic in proti začenjajo-
 čej se pljučnici!

Veliko število priznanskih pisem razpo-
 laga se v prepričanje.

Javne zahvale.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi.
 Vrnivši se iz Rožnove, kjer sem v šestih
 tednih tako vrlo opomogel si, menil sem, da
 je moja prsna bolečina popolnem ozdravljena,
 kajti dolgo časa me nijsta mučila niti kašelj
 niú težko dihanje.

A, ko sem se hudo prehladil, povrnilo se
 je staro zló tako hudó, da sem komaj pre-
 daval v šoli, ker sem le silno težko glasno
 govoriti zamogel. V tem kritičnem položji
 rabil sem, kakor uže za svoj-ga zdravljenja v
 Rožnovi, Vaše maho-rastlinske celtličke in sem
 pil z jutra in z večera po jedno čašo radgost-
 skega čaja. Kmalu sem na toliko okreval, da
 me, porahivšega tri škatljice maho-rastlinskih
 celtličkov in zavitek radgostskega čaja, ne
 muči več ni bolestone bodenje v prsih ni težko
 dihanje ter me tudi kašelj le redko kedaj na
 pade, a še takrat slabo, tako, da se nadejam,
 da bodem kmalu popolnem zdrav. Mnogo mo-
 jih znancev — slšno bolnih — je rabilo po
 mojem primeru Vaše izvrstne preparate in vsem
 so dobro pomagali.

Dovoljujúc Vašemu blagorodju, da to sve-
 dočbo istine, na korist trpečega človeštva, ob-
 javite, kakor in kjer Vam je drago, prosim,
 da mi s poštnim povzetjem blagovolite poslati
 zavitek radgostskega čaja in dve škatljici rož-
 novskih maho-rastlinskih celtličkov.

Z vsem poštovanjem se bilježi
 Vam vedno hvalečni in udani
 France Z w e ř i n a,
 profesor e. kr. realne gimnazije.
 V Brnu, dne 2. februarja 1874.

Blagorodnemu gospodu J. Seichertu, diplom. le-
 karnarju v Rožnovi.

Prosim, da mi izvolite poslati zopet 2
 škatljici svojih izvrstnih rožnovskih celt-
 ličkov.
 S poštovanjem
 Med. & Chir. dr. Wawra,
 prakt. zdravnik.
 V Olomucu, dne 21. novembra 1876.

Gospodu J. Seichertu, lekarnarju v Rožnovi.

Izvolite mi za priloženih 6 gld. 16 kr. s
 prvo pošto poslati 3 zavitke radgostskega
 univerzalnega čaja in 6 škatljice rožnovskih
 maho-rastlinskih celtličkov. Uživanje teh zdra-
 vil mi neizrečno dobro deje, in upam, da se
 bodo tudi pri drugih obnesla.

Spoštljivo se bilježim
 Iv. Krst. Safranek,
 vikar frančiškanskega konventa
 v Turnovi (na Češkem).

Od tega po zdravniškej razloži in pred-
 pisih pripravljeni čaj veljá za 14dnevno rabo
 pripravljen paket z nakazom o rabi 1 gold.
 av. velj. Jedna originalna škatlja Rožnovskih
 maho-rastlinskih celtličkov 50 kr. Za kolek
 in zavijanje pa 10 kr. posebej.

Radgostski univerzalni čaj in Rož-
 novski maho-rastlinski celtlički dobi-
 vajo se jedino le v lekarni J. Seichertu
 v Rožnovi (na Moravskem) in razpošiljajo
 se naročila na vse strani proti poštnemu pov-
 zotku.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno,
 imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr
 v Ljubljani, A. Beinitz v Celoveci, W.
 Köni g, gradsko predmestje, v Mariboru,
 Anton Nedwed „zum Monren“ in Milo-
 srđniška lekarna v Graceli, in S.
 Mittelbach v Zagrebu.

Rožnovska čutniška esencija,
 hitro in stalno deluje zoper tiganje, prehlad,
 čutniško in mišično slabost vsake vrste. Ori-
 ginalna steklenica 70 kr. av. velj. za kolek
 in zavojbo 10 kr. več. Prava se dobode
 jedino direktno iz lekarnе v Rožnovi (Mo-
 ravska). (317—12)

Rožnovsko mazilo za ožébo,
 ki vsako, tudi zastarano ozeblino izceli naglo
 in gotovo. Lonček 50 kr., za kolek in povitek
 10 kr. več.

Pravo se more dobiti jedino nepo-
 sredno iz lekarnice v Rožnovi (Moravska).